

ZHODNOCENÍ ŠLECHTITELSKÉHO PROGRAMU PLEMENE VELŠSKÝ PONY A KOB ZA ROK 2017

Cíl šlechtitelského programu:

Plemenná kniha velšských plemen pony a kob byla založena v r. 1901 ve Velké Británii. Šlechtění velšských plemen pony a kob v České republice vychází z obecně závazných právních předpisů České republiky a řídí se především pravidly mateřské plemenné knihy ve Velké Británii (The Welsh Stud Book) a dále dlouhodobým programem navrženým Radou plemenné knihy. Chovný cíl se zabezpečuje metodou čistokrevné plemenitby u sekcí A, B, C a D u nichž je plemenná kniha uzavřená. U sekce WPBR je plemenná kniha otevřená a pro zápis do plemenné knihy je podmínkou přítomnost minimálně 12,5% podílu registrovaných velšských genů. Selektce se provádí na základě výběru, informací a výsledků hodnocení. U hřebců je kladen důraz na silnější selekční tlak, zvláště v posledních letech, kdy se neustále importují hřebci ze zahraničí. Problémem bývají zápisy do PK ve Velké Británii, kdy hřebec neprochází selekčními kritérii stejnými jako v ČR. Ale jako dceřiná plemenná kniha musíme plně respektovat požadavky mateřské PK.

Početní stavy v roce 2017:

Tab. 1 – Početní stavy koní dle pohlaví v roce 2017

Početní stavy koní dle pohlaví	
Hřebci	104
Klisny	606
Ostatní	1800

Tabulka 1 ukazuje početní stavy plemene velšský pony a kob v České republice v roce 2017.

V roce 2017 došlo opět jako v předchozích letech k nárůstu početní stavů oproti roku 2016, a to především v z důvodů většího počtu importů a také narozených hříbat. Dále dochází ke stále většímu zájmu zápisů koní do české plemenné knihy. V roce 2016 bylo k plemenitbě používáno 101 hřebců, v roce 2017 se počet zvýšil na 104 jedinců. Výrazně se zvýšil počet používaných klisen k plemenitbě, a to z 541 v roce 2015 až na 606 v roce 2017.

Stále dochází k tomu, že majitelé registrují svá hříbat a své klisny a hřebce častěji ve Velké Británii. A to především z důvodu, že daní jedinci nemusí absolvovat žádné procedury vedoucí k zápisu do chovu.

Díky dlouhodobé spolupráci mateřské plemenné knihy a dceřiných plemenných knih a osvětě mezi chovateli věříme, že brzy dojde ke sjednocení pravidel a následně také akceptace průkazů původu dceřiných plemenných knih mateřskou plemennou knihou. Což ukazuje také vyšší počet zapisovaných klisen. Organizace zabývající se chovem velšských pony a kob

v České republice se snaží o stále větší propagaci zápisu plemenných zvířat do české plemenné knihy, což se v poslední době osvědčilo.

Tab. č. 2 – Zařazení koní do jednotlivých oddílů plemenné knihy v roce 2017

Oddíl plemenné knihy	počet jedinců
HPK	138
PK	2
ZPK	384
HPK-AP	28
HPK (sport VZ)	3
HPK (sport)	1
HPK-AP (exter.M)	41
HPK-AP (sport VZ)	5
HPK-AP (sport)	1
HPK-AP extM,spVZ	3

Tabulka č. 2 ukazuje zařazení koní do jednotlivých oddílů plemenné knihy. Je potěšující, že narůstá počet jedinců v hlavní plemenné knize a také počet jedinců zařazených do ŠP. Zvyšování kvality jedinců oceňují také zahraniční posuzovatelé, kteří jsou pravidelně zváni na významné výstavy v rámci ČR. Rada plemenné knihy se majitele koní snaží motivovat k zařazování jedinců do akceleračního programu, a to především na základě exteriéru a absolvování výkonnostních zkoušek.

Cílem akceleračního programu je dosáhnout maximálního genetického pokroku především prostřednictvím těch klisen, které svojí fenotypovou kvalitou (exteriéru i ostatních rozhodujících, zvláště charakterových vlastností), zaručují produkci kvalitních potomků ve smyslu platného šlechtitelského programu.

Zkoušky výkonnosti:

V roce 2017 byly zkoušky výkonnosti vypisovány v rámci Mezinárodního šampionátu velšských pony a kob, který se konal v Hradci Králové. Je potěšující, že se zájem o výkonnostní zkoušky stále zvyšuje a stále více koní chce prokázat svou užitelnost nejen na výstavě. Zkoušky výkonnosti nejsou u velšských plemen pony a kob povinností k zařazení do plemenitby. Jsou však jednou z možností k zařazení jedince do HPK a AP. ZV může klisna nebo hřebeček absolvovat od 4 do 7 let.

Zhodnocení akceleračního programu:

Podmínky pro zařazení jedince do akceleračního programu zůstávají stejné jako v letech předešlých. Dochází ke zvyšování počtu koní, kteří absolvují výkonnostní zkoušky pod sedlem i v zápřeží a zvyšuje se nejen počet, ale také kvalita připravenosti koní.

V rámci mezinárodního šampionátu dochází také k nárůstu přihlášených a nejen ke zvýšení kvality v exteriéru, ale také ke zvýšení kvality předvádějících a připravenosti koní. Do třídy 3 – 4 letých klisen je nahlašováno více klisen, aby tak mohly být zařazeny v rámci svého exteriéru do akceleračního programu.

V rámci akceleračního programu se Rada plemenné knihy snaží chovatele a majitele koní motivovat k absolvování zkoušek výkonnosti, ale také pořádanými semináři a setkáními ke zlepšení jejich povědomosti o předvádění koní. Dále je snaha motivovat majitele a chovatele k zápisům hříbat, klisen a hřebců do české plemenné knihy a používat hřebce s českou licencí plemeníka.

Pořádané akce (výstavnictví, semináře, ...):

Hlavní akcí, kterou ČSCHVK pořádá, byl Mezinárodní šampionát velšských pony a kob, konaný v Hradeckém jezdeckém klubu (Hradec Králové). V rámci šampionátu se posuzují zvláště jednotlivé čistokrevné velšské sekce (tj. A, B, C, D) a kříženci (tj. Welsh Part-Bred). Každoročně se svaz snaží zvát zkušené zahraniční posuzovatele těchto plemen. Mezinárodní šampionát je zároveň národním svodem klisen a národním výběrem hřebců. V rámci šampionátu jsou klisny a hřebci zařazováni do HPK (Hlavní plemenné knihy), případně do AP (Akceleračního programu) na základě exteriéru.

V červenci 2017 se ČSCHVK podílela na výstavě v Nebanicích, kterou organizuje paní Denisa Pačanová a srpnu 2017 se podílela i na pořádání výstavy v Plasích, kde jsou hlavním organizátorem manželé Blažkovi. Účast na výstavách byla značná, stejně tak jako kvalita koní.

V září pořádala ČSCHVK také seminář pro všechny jezdce zaměřený na drezurní a skokovou přípravu a v prosinci teoretický seminář zaměřený na výstavnictví, exteriér, možnosti využití velšských koní a genetiku barev.

Členové ČSCHVK se pravidelně zúčastňují vrcholových akcí v zahraničí (výběr hřebců v Nizozemí, Royal Welsh Show ve Velké Británii, dražby v Nizozemí i Velké Británii). Stejně tak se členové rady plemenné knihy a předsednictva zúčastňují každoročního setkání plemenných knih s mateřskou plemennou knihou ve Velké Británii.

Celkové zhodnocení naplňování šlechtitelského programu:

Šlechtitelský program je nadále naplňován výběrem nejlepších klisen a hřebců do Akceleračního programu (AP) a Hlavní plemenné knihy (HPK). Stejně tak, jako pořádáním mezinárodního šampionátu s vysokou účastí a možností porovnat jednotlivé jedince

s ostatními. Velmi pozitivní je také stále se zvyšující počet jedinců účastnících se výkonnostních zkoušek.